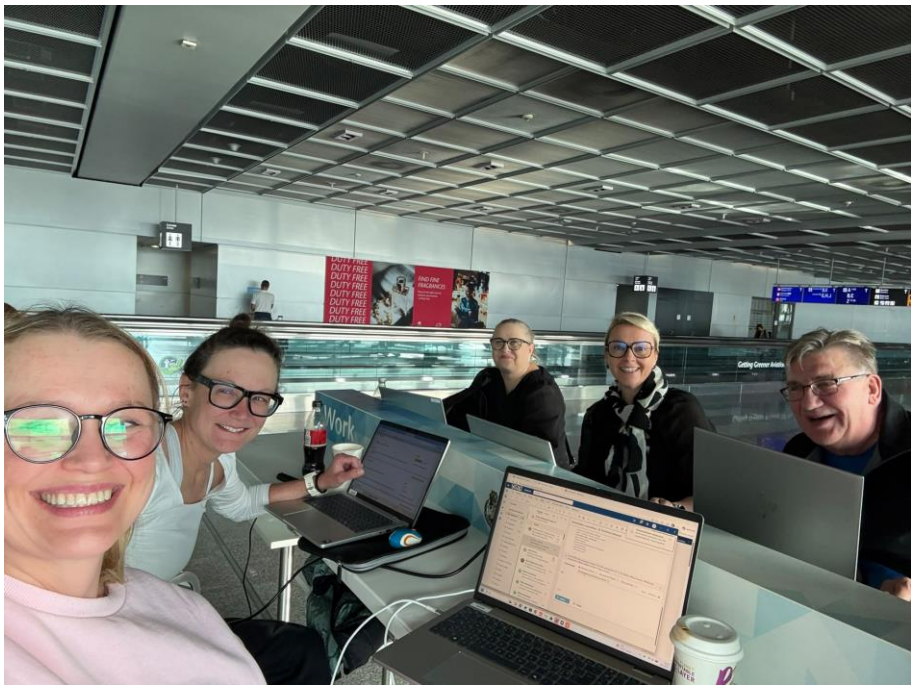
Raportti Erasmus+ -opintomatkasta Kroatiaan

Opiskelijaliikkuvuuden ja kansainvälisen yhteistyön kehittäminen YSAOn ja Kroatialaisten oppilaitosten välillä

Ajankohta: 28.9.-2.10.2026

Kohdemaa: Kroatia

Osallistujat: Ylä-Savon ammattiopiston (YSAO) ammatilliset opettajat Kristiina Hartikainen, Päivi Kallionpää, Mira Konola, Tuomo Lahtinen ja Birgitta Lipponen

Koko ajan tehtiin töitä. Junassa, lentokentällä tietokoneilla ja kaikessa kanssakäymisissä keskustelujen aiheena oli yhteinen tekijä, työ, opiskelijat ja sen kehittäminen ammatillisessa koulutuksessa. Meillä oli hyvä porukka ja vietimme aamusta iltaan aikaa yhdessä.

Johdanto

Opintomatka Kroatiaan toteutettiin Erasmus+ -ohjelman tavoitteiden mukaisesti vahvistamaan ammatillisen koulutuksen kansainvälisyyttä, eurooppalaista yhteistyötä sekä henkilöstön osaamisen kehittämistä. Vierailun tavoitteena oli tutustua kroatialaiseen ammatilliseen koulutukseen, työelämäyhteistyöhön ja opiskelijaliikkuvuuden käytänteisiin sekä luoda edellytyksiä tulevalle opiskelija- ja henkilöstövaihdolle Ylä-Savon ammattiopiston ja kroatialaisten oppilaitosten välillä.

Matka tarjosi mahdollisuuden kokemusten vaihtoon, hyvien käytänteiden tunnistamiseen sekä kansainvälisten verkostojen vahvistamiseen. Samalla ne tukivat Erasmus+ -ohjelman keskeistä tavoitetta lisätä koulutuksen laatua, osallisuutta, kulttuurien välistä ymmärrystä sekä elinikäistä oppimista Euroopassa.

Erasmus+ -tavoitteiden toteutuminen

Osaamisen ja ammattitaidon kehittäminen

Opintomatka vahvisti osallistujien ammatillista osaamista tarjoamalla mahdollisuuden tutustua erilaisiin opetuksen, ohjauksen ja työelämäyhteistyön käytäntöihin. Vierailujen aikana opettajat saivat uusia näkökulmia opiskelijoiden työelämävalmiuksien kehittämiseen, osaamisen arviointiin sekä kansainvälisen toiminnan integroimiseen osaksi ammatillista koulutusta.

Saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää opetuksen kehittämisessä sekä kansainvälisten oppimisympäristöjen rakentamisessa opiskelijoille.

Kansainvälisyys ja eurooppalainen yhteistyö

Matka lisäsi osallistujien ymmärrystä eurooppalaisesta ammatillisesta koulutuksesta ja vahvisti yhteistyötä kroatialaisten kumppaniorganisaatioiden kanssa. Keskusteluissa tunnistettiin yhteisiä tavoitteita opiskelijoiden työllistymisen, osaamisen kehittämisen sekä liikkuvuuksien edistämisen näkökulmasta.

Yhteistyö loi pohjaa tuleville Erasmus+ -liikkuvuusjaksoille sekä mahdollisille yhteisille kehittämisprojekteille.

Vierailukohteet

- Mješovita industrijsko-obrtnička škola (MIOS), **Karlovac**
- Secondary School of Agriculture and Forestry, **Vinkovci**
- Srednja škola, **Donji Miholjac**

Oppilaitoksissa koulutusta meille esitteli koulun kansainvälisyyskoordinaattori ja rehtori. Saimme kuulla kroatialaisesta koulutusjärjestelmästä. Kroatiassa peruskoulu kestää kahdeksan vuotta, jonka jälkeen hakeudutaan ammattiopintoihin tai lukioon. Ammattiopinnot kestävät kolme tai neljä vuotta. Ammattiopintojen pituus ja rakenne vaihtelee koulutusalan mukaan. Metsäalan tutkinto kestää esimerkiksi neljä vuotta ja maatalousala kolme vuotta. Neljän vuoden ammattiopintojen jälkeen on mahdollista hakeutua yliopistoon/ammattikorkeakouluun. Ammattiopinnot sisältävät myös yleisiä aineita sekä opintojen lopussa kirjoitettavan päättötyön/kokeen.

Osa Kroatian oppilaitoksista opiskelee kahdessa vuorossa (aamu- ja ilta) Koulupäivä alkaa klo 7 (aamuvuoro) ja loppuu noin klo 13:30. Iltavuoro opiskelee iltapäivällä/illalla. Tämä esimerkiksi sen takia, että tilat ovat joillakin oppilaitoksilla pienet ja kaikki eivät mahdu samaan aikaan opiskelemaan. Loma-ajat kohtalaisen samanlaisia kuin meillä Suomessa. Kesäloma alkaa kesäkuun puolessa välissä ja syksyllä opinnot jatkuvat syyskuun alussa. Ammattioppilaitoksissa opiskelijoille ei ole tarjolla ruokaa esimerkiksi lounasta, vaan jokainen huolehtii ja maksaa omat ruuat. Perusopetuksessa oppilaille tarjotaan lounas.

Työpaikalla järjestettävää koulutusta opiskelijat keräävät 800 h opintojen aikana. Myös kouluilla opiskellaan erilaisissa oppimisympäristöissä mutta meidän vierailukohteissamme ei ollut omia opetusmaatiloja. Esimerkiksi eläintenhoito opiskeltiin pääasiassa kirjoista ja työpaikoilla.

Tietokoneita emme opiskelijoilla juurikaan nähneet (rakennusopiskelijoita lukuun ottamatta). Opiskelu tapahtui pääasiassa vihkojen ja kynien avulla. Tästä myös keskusteltiin ja paikalliset opettajat kokivat, etteivät edes halua siirtyä tietokoneiden käyttöön opetuksessa. He perustelivat asiaa tutkimuksella, jonka mukaan käsin kirjoituksen vähentäminen heikentää hienomotoriikkaa ja aiheuttaa myös muita haittoja. He hieman jopa pöyristelivät sitä seikkaa, että meidän koulussamme opiskelijat saavat käyttöönsä koneet ja opetuksessa on verkko-oppimisalusta kuten yhtenä luokkana.

Kroatiassa ammattiopinnoissa on kuitenkin pitkälti samat tavoitteet kuin Suomessakin eli työelämälähtöisyys, työpaikalla oppiminen ja mahdollisuus jatko-opintoihin.

Erityisen tuen opiskelijat olivat omina ryhminään ja tämä koettiin hyväksi järjestelmäksi. Tukimuotona heillä lähinnä eteneminen hitaammin. Rakennuksiin oli myös lattioihin tehty ratoja helpottamaan heikkonäköisten kulkemista rakennuksissa. Hygieniaan kroatialainen ammattiopetus voisi kiinnittää enemmän huomiota. Opetuksessa työskenneltiin paljon esimerkiksi ilman hanskoja. Myöskään työtakkeja tai työkenkiä ei ollut käytössä. Päähineitä näkyi käytössä jonkin verran. Vierailimme esimerkiksi leipuri-kondiittori opiskelijaryhmässä, joka koostui erityisen tuen opiskelijoista. He olivat aloittaneet päivän aamulla kello seitsemän ja valmistaneet koulun kahvilaan myyntiin esimerkiksi kakkuja ja keksejä. Opiskelijat olivat reippaita ja kertoivat meille opinnoistaan avoimesti.

Kroatiassa maatalousala sisältää esimerkiksi seuraavia osaamisaloja (heillä nämä ovat kuitenkin eri tutkintoja!), kuten agroteknikko, maatalousyrittäjä, klinikkaeläinhoitaja/teknikko, hedelmän- ja viininviljelyn teknikko ja puutarhuri. Eri koulutuspolkuja on siis kohtalaisen paljon. Pääsimme seuraamaan esimerkiksi omenamehun valmistusta, joka oli varsin mielenkiintoista koska Suomessa maatalouspuolella sitä ei oikeastaan tehdä. Lisäksi oppilaitokset olivat panostaneet paljon kasvinviljelyn tekniikkaan ja opetukseen (esimerkiksi esikasvatuslaitteet jne.) Vinkovcin oppilaitoksella oli noin 20 munivaa kanaa, joita opiskelijat hoitivat. Kotieläintuotannon opetus oli kohtalaisen pienessä osassa jokaisessa vierailukohteessamme.

Yleisesti sääolosuhteet (kuivuus) vaikuttaa kroatialaiseen maatalouteen ja sen kannattavuuteen ja mahdollisuuksiin. Viime aikoina Kroatia on kärsinyt veden puutteesta ja peltoja joudutaan sadettamaan erilaisilla kastelujärjestelmillä. Lisäksi korkeat lämpötilat (+30 astetta) vaikuttavat satomääriin.

Tekniikkaan ja digitalisaatiota oli opetuksessa ja oppimisympäristöissä käytössä verrattain vähän mutta arvelemme tämän lisääntyvän, kun kehitys etenee. Traktoreita oli kuitenkin uudempiakin.

Opintomatkan aikana saimme tutustua laajasti paikalliseen ammattiopetukseen ja sen sisältöihin. Oli myös mukavaa nähdä paikallista kulttuuria.

Tiistai 29.9. Mješovita industrijsko-obrtnička škola (MIOS), Karlovac

Karlovacisa meidät vastaanotti kansainvälisyyskoordinaattori Mirjana Kovacic ja rehtori Snježana Erdeljac

Hiusala

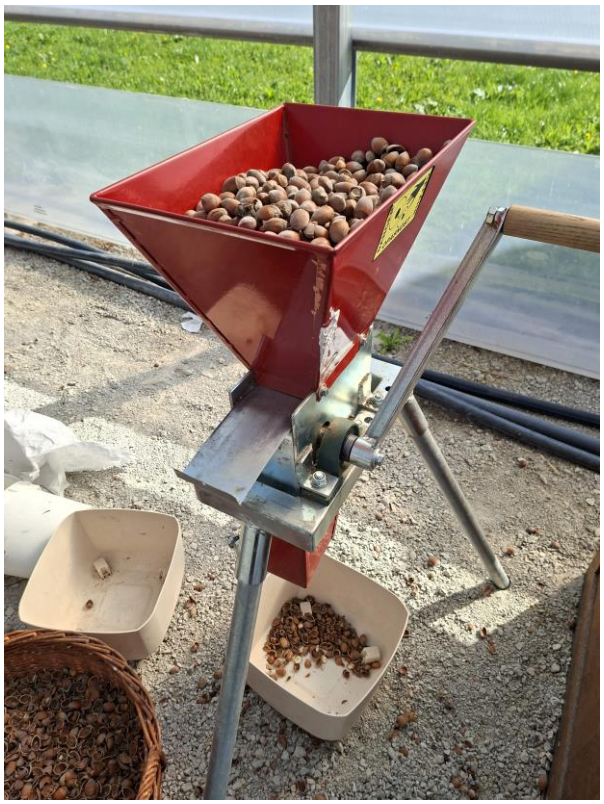

Puutarha-ala

Leimpomoala

SÄHKÖALA

Karlovacista löytyi myös toinen koulu, jolla ei ollut vielä Erasmus+ akreditointia. Sen koulutustarjonnasta löytyi sähköalan opetusta, jota ehkä tulevaisuudessa voisi opiskelija vaihdoissa hyödyntää. Kyseinen koulu haluasi päästä mukaan myös Erasmus+ ohjelmaan. Se olisi järkevää, koska heidän opetuslaitteistonsa olivat ajan hengen mukaiset. Kaupunkista löytyi myös Nikolai Teslan museo, joka varsinkin sähköalan opiskelijoita voisi kiinnostaa. Hänen keksintönsä vuoksi voimme nykyään ajella sähköautoillakin.

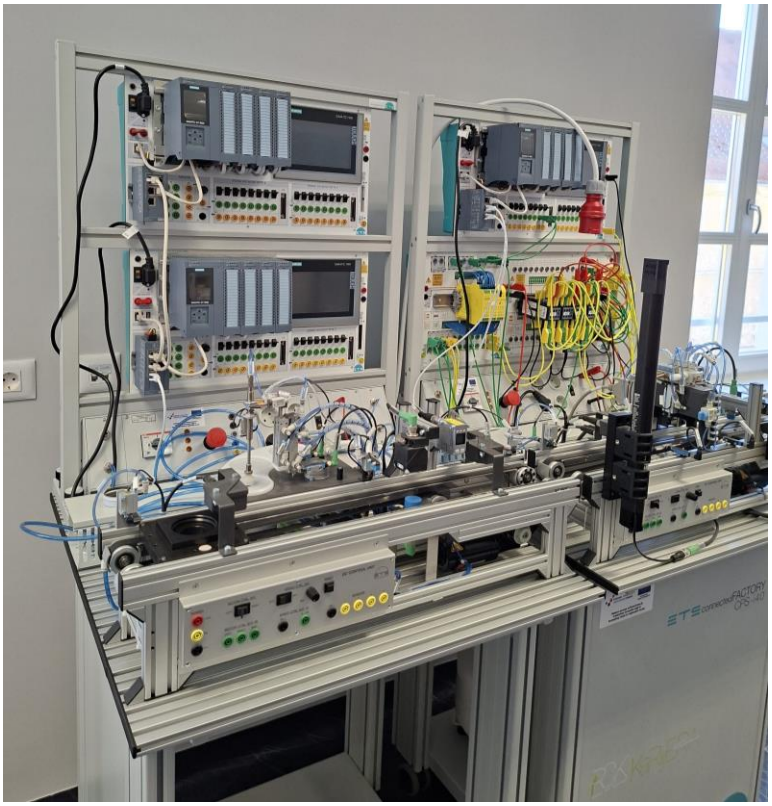
Viimeisen matkapäivän vierailu oli Donji miholiac kaupunkiin. Sieltä koulusta löytyi myös, autosähköasentaja linja heidän opiskelijoitaan voisimme ottaa työharjoitteluun Pok/Ysao Oppimisympäristöön, koska siellä teemme yhteistyötä esim. Normetin ja Profilen kanssa hyötyajoneuvojen sähköistyksen liittyen.

ysao
YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTO

isel
FB2

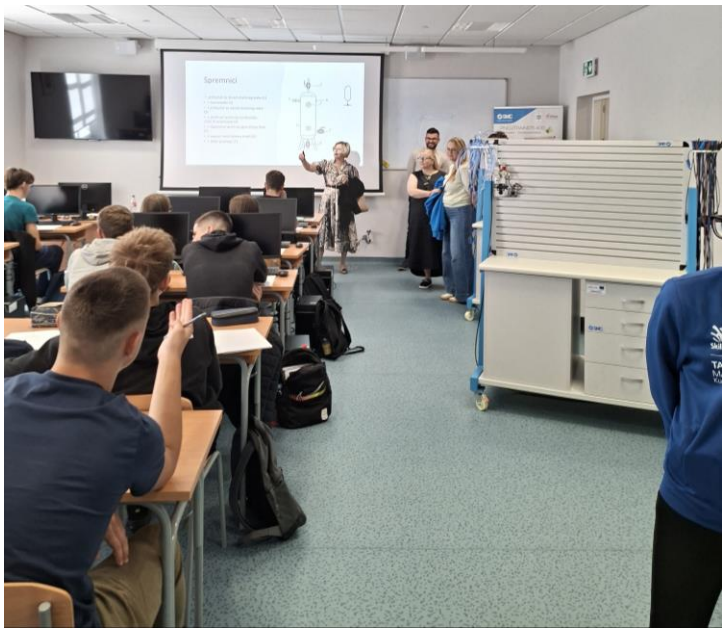

Keskiviikon 30.9. vierailukohteena meillä oli Secondary School of Agriculture and Forestry, Vinkovci

Vinkovcissä meitä vastassa olis kansainvälisyys koordinaattori Rejhana Nuhanović Tadijan.

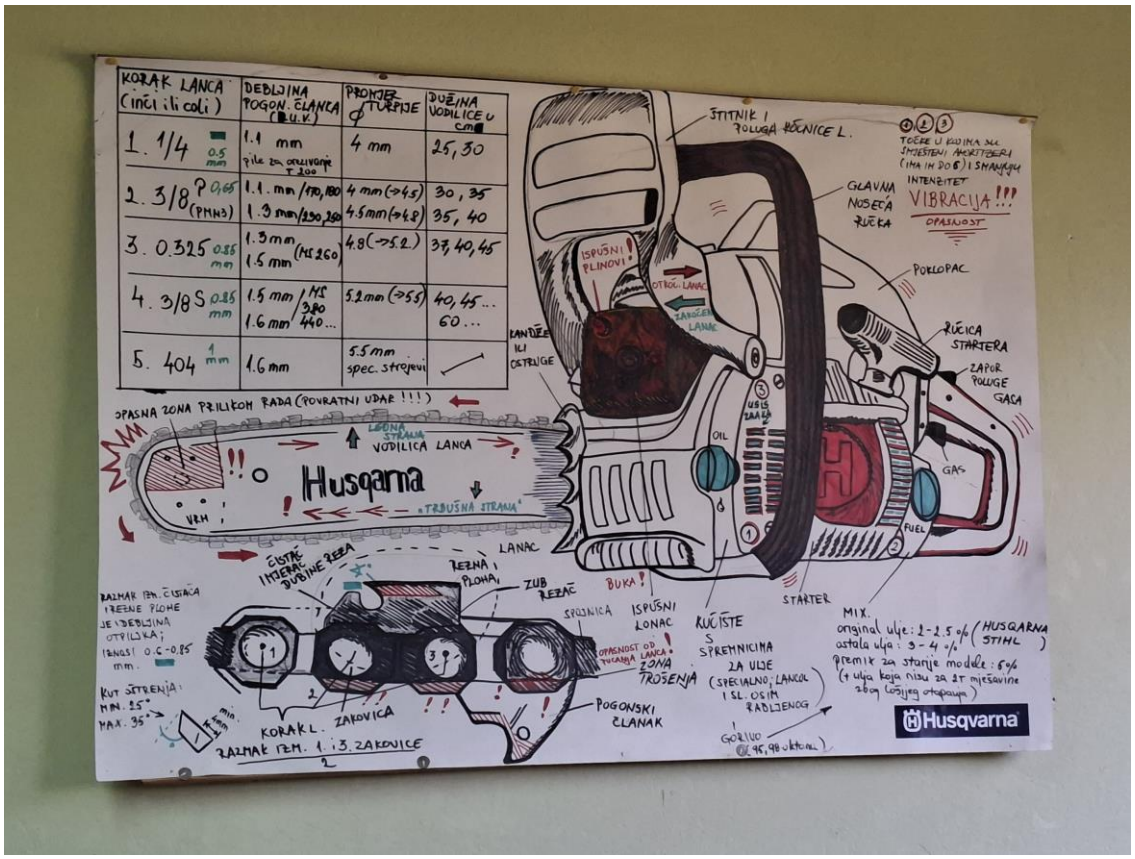
PUUTARHA-ALA

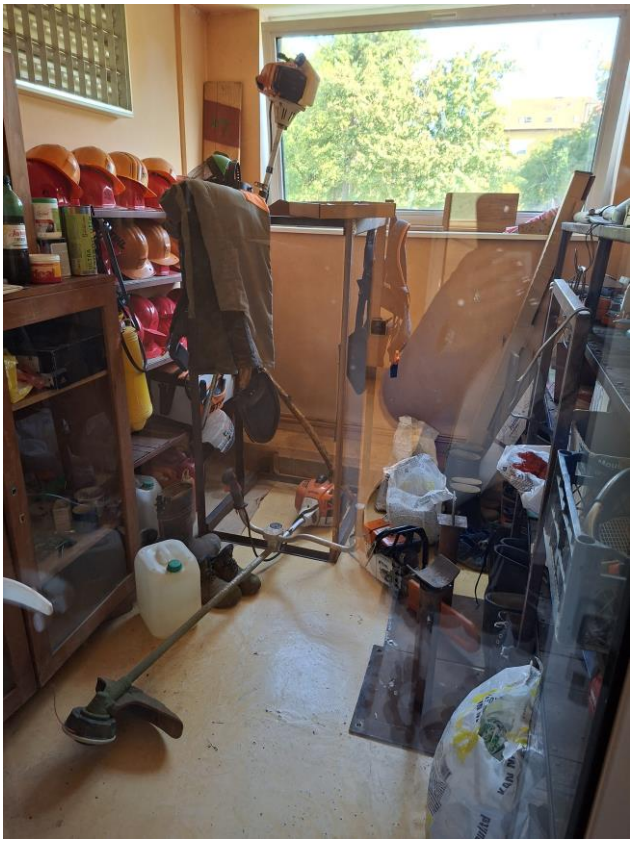

Metsäala, jossa pääsääntöisesti koulutetaan metrsureita

Maatalousala

Torstaina 1.10. kävimme vielä Srednja škola Donji Miholjac

Donji Miholjac kansainvälisyys koordinaattori keskellä Kristina Kaučić sekä 2 opettajaa.

Koulu oli uusi, siellä oli hyvät liikuntatilat niin ulkona kuin sisällä. Huomioitavaa oli, että kaikilla on koulussa kaksi tuntia viikossa liikuntaa koko koulutuksen ajan.

AUTOALA JA SISÄLIIKUNTATILAT

Floristit

Puutarha-ala oli myös Donji Miholiacissa

Opiskelijaliikkuvuuden edistäminen

Vierailun aikana kartoitettiin mahdollisuuksia järjestää opiskelijavaihtoja Suomen ja Kroatian välillä. Liikkuvuusjaksot tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden kehittää ammatillista osaamistaan aidossa kansainvälisessä ympäristössä sekä vahvistaa kieli-, viestintä- ja kulttuurienvälisiä taitojaan.

Esimerkiksi parturi-kampaamoalan opiskelijoille kansainvälinen liikkuvuus mahdollistaa uusien työmenetelmien, palvelukulttuurien, trendien ja toimintatapojen oppimisen. Vaihdot tukevat myös opiskelijoiden itseluottamusta, itsenäisyyttä ja työelämävalmiuksia.

Kulttuurinen ymmärrys ja osallisuus

Opintomatka lisäsi osallistujien kulttuurienvälistä osaamista ja ymmärrystä eurooppalaisesta monimuotoisuudesta. Kroatialaiseen koulutusjärjestelmään, työelämään ja kulttuuriin tutustuminen vahvisti valmiuksia toimia kansainvälisissä ympäristöissä sekä tukea opiskelijoita kansainvälisille liikkuvuusjaksoille osallistumisessa.

Kulttuurinen oppiminen edistää Erasmus+ -ohjelman tavoitteita aktiivisesta eurooppalaisesta kansalaisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja yhteisestä eurooppalaisesta arvopohjasta.

Vaikutukset YSAOlle

Opintomatkan tuloksena YSAO sai uusia yhteistyökumppaneita sekä vahvisti olemassa olevaa kansainvälistä verkostoaan. Matkan aikana syntyneet kontaktit mahdollistavat tulevaisuudessa opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuden laajentamisen sekä uusien kansainvälisten oppimisympäristöjen kehittämisen.

Saatuja kokemuksia jaetaan henkilöstölle, opiskelijoille ja työelämäkumppaneille. Tavoitteena on lisätä kansainvälisyyden näkyvyyttä osana arjen opetusta ja kannustaa yhä useampia opiskelijoita osallistumaan Erasmus+ -liikkuvuusjaksoihin.

Yhteenveto

Kroatiaan 28.9.-2.10.2026 toteutettu opintomatka tuki Erasmus+ -ohjelman keskeisiä tavoitteita vahvistamalla henkilöstön osaamista, kansainvälistä yhteistyötä sekä opiskelijaliikkuvuuden edellytyksiä. Matka lisäsi ymmärrystä eurooppalaisesta ammatillisesta koulutuksesta, vahvisti kulttuurienvälistä osaamista ja loi konkreettisia mahdollisuuksia tuleville opiskelija- ja henkilöstövaihdoille Suomen ja Kroatian välillä.

Opintomatkan vaikutukset näkyvät sekä osallistujien ammatillisena kehittymisenä että oppilaitoksen kansainvälisen toiminnan vahvistumisena. Erasmus+ -ohjelman tavoitteiden mukaisesti matka edisti koulutuksen laatua, eurooppalaista yhteistyötä, osallisuutta ja elinikäistä oppimista.

Matkaa kertyi Kroatiassa noin 700 km, koska koulut, jossa vierailtiin, sijaitsivat etäällä toisistaan. Kaikki järjestelyt toteutuivat suunnitellusti ja matka oli kokonaisuutena onnistunut.

